

Opiskeluhuolto ja ESH

Yhteistyön vahvistaminen

19.9.2018

*Minna Nikula
Ylilääkäri
HUS Nuorisopsykiatria*

Nuorten Geneerinen Mielenterveysinstrumentti, (GMI)

Lähtökohtia GMI kehittämiselle

- Keskiössä nuori ammattiryhmästä riippumatta
- Keskiössä nuoret joille ennaltaehkäisevät toimenpiteet eivät ole riittäneet
- Kasvava tuen / hoidon kysyntä
- Jo olemassa olevan hyödyntäminen ja eri ammattiryhmien osallistaminen
>> yhteistyön vahvistaminen

Lähtökohtia GMI kehittämiselle

- Varhainen tuki vs. pois lähettäminen (tuki/hoito viivästyy, milloin voin itse toimia / toteuttaa intervention ?)
- Rajapinta eli tuki/hoitovastuun siirtäminen (nuori toistaa tarinaansa, ammattilaisten näkemuserot/tiedon välittymisen vaikeudet jähmettää prosessia)
- Tuen/hoidon kokonaisuuden hahmottaminen (tuki/hoito pirstaloituu)

Kuka ensisijaisesti vastaa (ensisijainen toimija) huolen tunnistamisesta, nuoren ohjauksesta, tuesta ja/tai hoidosta?

- Koulu
- Sotekeskus
- Perhekeskus/nuorten päihde-ja mielenterveys-palvelut
- Kolmas sektori
- Yksityissektori

Kuraattori, psykologi, terveydenhoitaja, psykiatrinen sairaanhoitaja, lääkäri, sosiaalityöntekijä

- Koulu
- Sotekeskus
- Perhekeskus /nuorten päihde-ja mielenterveyspalvelut
- Kolmas sektori
- Yksityissektori

Kuraattori, psykologi, terveydenhoitaja, psykiatrinen sairaanhoitaja, lääkäri, sosiaalityöntekijä

- Perhekeskus/nuorten päihde-ja mielenterveyspalvelut
- Koulu
- Sotekeskus
- Kolmas sektori
- Yksityissektori

Kuraattori, psykologi, terveydenhoitaja, psykiatrinen sairaanhoitaja, lääkäri, nuorisopsykiatri, sosiaalityöntekijä

- Erikoissairaanhoito

≥ jatkossa GMI toimii lähetteenä

- Erikoissairaanhoito, päivystys, osasto

≥ GMI toimii lähetteenä

NUORI ----- GENERIINEN MIELENTERVEYSINSTRUMENTTI

Mikä on fokus?	Ketä voidaan konsultoida?	Mitä tehdään?
Huolen tunnistaminen	<ul style="list-style-type: none"> ● Opiskeluhuollon toimijoiden sisäinen konsultaatio / yhteistyö ● Perhe 	<p>Aloitetaan arvio (GMI) Tavoitteena on, että ammattiryhmästä riippumatta</p> <ul style="list-style-type: none"> ● keskustellaan nuoren tuen tarpeesta ● laaditaan yhteinen tuki/hoido suunnitelma (interventio) ● GMI toimii intervention suunnittelun tukena
Lieväasteinen oireilu	<ul style="list-style-type: none"> ● Opiskeluhoolto ● Nuorisoseaman, Nupin, Nupolin jne. työntekijät ● Sosiaalihuolto ● Lastensuojelu ● Opettaja ● Perhe 	<ul style="list-style-type: none"> ● Omahoito/perheen tuki >> Mielenterveystalo.fi ● TAU/psykoedukaatio ● IPC ● Nettiterapia (> 13 vuotiaat) ● VARHAIS-OPS (lyhytterapia) <p>≥ Suunniteltu tuen/hoidon seuranta ja arviointi</p>
Keskivaikkea oireilu	<ul style="list-style-type: none"> ● Pth lääkäri ● Opiskeluhuollon asiantuntijat ● Nuorisoseaman, Nupin, Nupolin, jne. työntekijät ● HYKS VARHAIN ● HYKS lääkäriin ● Sosiaalihuolto ● Lastensuojelu ● Perhe 	<ul style="list-style-type: none"> ● IPC / TAU ● VARHAIS-OPS (lyhytterapia) ● KELA-terapia ● Lääkitys ● Verkostoyhteistyö ● Muu interventio (esim. ryhmä) <p>≥ Suunniteltu tuen/hoidon seuranta ja arviointi</p>
Vaikea-asteinen oireilu	<ul style="list-style-type: none"> ● Pth lääkäri ● Opiskeluhoolto ● Sosiaalihuolto ● Lastensuojelu ● Muu toimija / verkoston jäsen 	<ul style="list-style-type: none"> ● Psykososiaaliset; a) häiriökohtaiset / b) räätälöidyt hoidot ● KELA / OPS terapia ● Kuntoutus ● Päivä- /osastohoito ● Moniammatillinen verkostoyhteistyö ● Lääkitys <p>≥ Suunniteltu tuen/hoidon seuranta ja arviointi</p>
Kriisitilanne		<ul style="list-style-type: none"> ● Kriisi-interventio ● Tilanteen vakauttaminen ● Lääkehoito ● Kuntoutus ● Jatkohoito / tukitoimet

Nuorten Geneerinen Mielensterveysinstrumentti, (GMI) on työskentelyä ohjaava instrumentti – tavoitteena integroida tuen ja hoidon vaiheet ja sujuvoittaa prosesseja

GMI auttaa jäsentämään nuoren mielensterveyden *arviota läpi koko palveluketjun*. Sen tavoitteena on, että nuori saisi tarvitsemaansa tukea/hoitoa,

- oikeassa paikassa; nuoren arkiympäristössä ts. matalalla kynnyksellä (aina kun se on mahdollista)
- oikea-aikaisesti; mahdollisimman varhain ja oikeaan aikaan
- oikean tahon/ammattilaisen toteuttama; tehokas ja resursseja optimaalisesti hyödyntävä tuki/hoito

GMI koostuu kolmesta osasta

- YLEINEN OSA, ammattiryhmästä riippumaton (voi toimia check-list'nä, ohjauksen tukena ja toisaalta vastuun siirtävän viitteen / lähetteen ja palautteen tärkeänä osana).** Jäsentää nuorisopsykiatrisen arvion kannalta keskeisiä tietoja ja ohjaa tarvittaessa konsultaatioon, moniammatillisen (-alaisen) yhteistyön aktivoimiseen sekä yhteistyöhön huoltajien kanssa. Huomioi lakisääteiset ilmoitukset ja suositukset. Ohjaa mittarien käyttöön.
- OIREIDEN / KONONAISTILANTEEN VAIKEUSASTEEN ARVIO, huomioi STM kriteerit, ohjaa aloittamaan ja fokusoimaan varhaisen intervention ja arvioimaan sen tulosta.**
- UUDELLEEN ARVIO, täytetään aina kun jo toteutunut interventio ei ole ollut riittävä tai nuorella epäillään tai todetaan vaikea-asteinen / vakava mielensterveydenhäiriö. Jäsentää tuen/hoidon vaiheet, ja helpottaa kokonaisuuden hahmottamista.**

GMI, osa A, yleinen osa

1. NUOREN TIEDOT
2. TAUSTATIEDOT (Perhetilanne)
3. MERKITTÄVÄT ELÄMÄNKAARELLISET TAPAHTUMAT, TRAUMAT (nuori ja perhe)
4. VOIMAVARAT / NUORUUSIÄN KEHITYKSEN ETENEMINEN
5. KOULU / OPISKELUTILANNE
6. AIKAISEMMAT PSYKKISET OIREET, TUTKIMUKSET, DG JA HOITO
7. TÄMÄNHETKISET PSYKKISET OIREET
8. TÄMÄNHETKINEN TOIMINTAKYKY
9. PÄIHDEKÄYTTÖ
10. KASVUYMPÄRISTÖÖN LIITTYVIEN TEKIJÖIDEN VAIKUTUS NUOREN OIREILUUN
11. NUOREN VALMIUS OHJANTAAN / INTERVENTIOON JA HUOLTAJAN TUKI

GMI, osa B, tilanteen vaikeusasteen arvio ja tukea/hoitoa ohjaava osa

A. OIREIDEN VAIKEUSASTEEN ARVIO, TUKEA/HOITOA OHJAAVA OSA					
Ohjaa aloittamaan ja fokusoimaan varhaisen intervention ja arvioimaan sen tulosta.					
OIREIDEN VAIKEUSASTE kohta 6	VAIKUTUS TOIMITAKYKYYN kohta 7	MUUT RISKITEKIJÄT kohdat 6, 8,10	VOIMAVARAT kohta 11	VALMIUDET kohta 12	INTERVENTIO OHJAUS
Lievä	Vähäinen	Ei ole / ei merkittävä > Samanaikaisia toimintakykyä heikentäviä psyykkisiä oireita > Päihteet >Kasvuympäristöön liittyvien tekijöiden vaikutus >Muut sairaudet	Useita	Nuoren ja perheen motivaatio hyvä	Varhainen ohjauksen / hoidon aloitus, fokuksen määrittäminen (mistä eniten haittaa nuorelle, perheen integraatio), ja tuloksen seuranta.
Keskivaikea	Kohtalainen	Merkittävä samanaikainen riskitekijä	Joitain	Motivaatio heikko / ambivalentti	Konsultoi alueellisesti tai ESH. Koululääkäri
Vakava	Vakava	Useita samanaikaisia riskitekijöitä	Hyvin vähän / ei ole	Ei sitoudu hoitoon	Lähetä ESH

GMI, osa C, uudelleen arvio

Täytetään aina kun jo toteutunut interventio ei ole ollut riittävä tai nuorella epäillään tai todetaan vakava mielenterveydenhäiriö. Ohjaa konsultaatioon ja/tai moniammatilliseen (-alaiseen) yhteistyöhön ja sujuvaan hoidon porrastukseen.

- Aiemman intervention toteutuminen, numeroi hoidon vaiheet (ajankohta, fokus/tavoite, toteutuminen, tulos)
- Nykytila / status (olemus, orientaatio, käyttäytyminen/toiminta, oireet ja toimintakyvyn muutokset, jne)
- Laboratoriotutkimukset / somaattinen erotus dg (lääkäri)
- Työdiagnoosi (lääkäri) Hoitosuunnitelma (tarve, tavoite, keinot, seuranta + arvio)

Toiminnallisuus

- Pdf, sähköinen lomake
- Huomioi tiedon siirtoon liittyvät lupa- asiat
- Voi täyttää vaiheittain (päivittää), tallentaa, tulostaa
- Ohjeistaa lomakkeen täyttämässä, sähköisiä linkkejä, erityishuomiot

>> konsultaatio PTH sisällä – erit. ammattiryhmien välillä

>> konsultaatio ESH (HYKS Varhain, Lääkäri-linja, paperikonsultaatio)

GMI prosessi

- LAPE –työryhmä (kuraattori, psykologi, th, koululääkäri, sosiaaliohja, NUPPI, Nupoli, NPSY)
- Ammattilaistyöryhmä
- Konsultaatio eri yhteyksissä

>> Ei ole valmis, voi kommentoida, tulossa

- Sähköinen kommentointikierros
- Pilotti >> HYKS Varhain työn tukemana

>> Toivotaan palautetta !!!!!